СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза".

Рôкъ X. — Олифантъ, Па. Четверъ 27-го Лютого 1902. — Число 9.

Переглядъ тыждневый.

Президентъ Рузвелтъ, яко начальний вождъ арміи и военнои маринарки Спол. Державъ, закôнчивъ оногды голосный спôръ мѣжь адміраломъ Шлейомъ и Самисономъ.

Якъ звѣсно, ходило о битву пôдъ Сантіеґо де Куба. Пріятелѣ адмірала Сампсона, політикери зъ републиканьскои партіи, трубѣли, що то вôнъ выгравъ битву, хотяй не бравъ въ нѣй участи, а сторонники адмірала Шлея, демократы, твердили противно. Прійшло до процесу, але и ту зайшла немила приключка. Гоноровый судъ, якій мавъ розсудити сю справу, складавъ ся зъ трехъ адміралôвъ, мѣжь якими було двохъ републиканôвъ, а лишь оденъ демократъ. Розумѣе ся само собою, що въ такихъ обставинахъ выгравъ любимець републиканьскихъ політикерôвъ Сампсонъ, наслѣдкомъ чого адміралъ Шлей внѣсъ рекурсъ до президента. Забувъ однакъ сиротина, що и тамъ верховодять републикане.

Президентъ оголосивъ минувшого тыждня свою вôдповѣдь на той вôдкликъ и, якъ можна було предвидѣти, ставъ также по сторонѣ адм. Сампсона. Президентъ твердить, що въ битвѣ пôдъ Сантіеґо нѣ адміралъ Сампсонъ, анѣ Шлей не були дѣйсными вождями. Технічно однакъ Самисонъ бувъ головнымъ комендантомъ пôвнôчно-атлянтицкои ескадры, котра брала участь въ битвѣ, а Шлей пôдвласнымъ, що дѣлавъ после его приказôвъ. Тымъ то головна заслуга за знищене ишпаньскои фльоты належить ся адміралови Семпсонови, бо вôнъ выробивъ пляны битвы и бльокады порту Сантіеґо. Президентъ зазначуе дальше, що рѣшене гонорового суду е безсторонне и справедливе, а вконци закидуе Шлейови, наче-бъ вôнъ зле маневрувавъ у битвѣ своимъ кораблемъ „Брукливомъ" и що не выповнявъ приказôвъ своихъ настоятелѣвъ. — Ось и вôдповѣдь президента, о котрôй смѣло можна сказати, що она не е безсторонною. — Оденъ еѣ уступъ звучить, що адм. Шлей бувъ пôдъ приказами Семпсона, въ другôмъ говорить ся, що не слухавъ тыхъ приказôвъ, але конець-кôнцемъ таки выгравъ битву и зовсѣмъ знищивъ фльоту Серверы. Семпсонъ бувъ тодѣ далеко вôдъ поля битвы, прочі настоятелѣ сидѣли собѣ въ Вашинґтонѣ, чи-жь Шлей въ рѣшучôй хвили не бувъ дѣйснымъ и одинокимъ вождомъ? Вôнъ дѣлавъ своею головою, тай здѣлавъ знаменито. Закинути не можна ему нѣчого больше кромѣ сего одного, що не належить до ватаги панôвъ-верховодôвъ.

Въ конґресѣ перейшло знову колька важныхъ справъ. Мѣжь иншими ухвалено почтовый буджетъ на рôкъ 1902, затверджено договôръ въ справѣ купна дуньскихъ Индій западныхъ, рѣшено утворити постôйне цензусове бюро для Спол. Державъ и, що найважнѣйше, палата представителѣвъ одноголосно приняла резолюцію, абы до конституціи Сп. Державъ додати поправку, после якси сенаторы союзнй мали бъ бути выбираній безпосередно черезъ горожанъ, а не черезъ соймы поодинокихъ державъ, якъ доси. Сей послѣдный фактъ е великимъ крокомъ впередъ. Вѣщуе вôнъ, що по сенаторахъ прійде черга на президента, котрого такъ само зачнуть выбирати на основѣ безпосередного тайного голосованя. А вôдъ одного до другого недалеко.

Зъ острова Кубы приѣхавъ недавно великій знатокъ тамошныхъ вôдносинъ д-ръ Депо, котрый своими высказами не мало налякавъ американьске правительство. Зъ его бесѣды выходить, що тысячѣ Кубанцѣвъ голодуе, нужда всѣмъ заглядае въ очи, а по всѣхъ закутинахъ острова лунае одно велике невдоволене. Найбôльше роздратовують Кубанцѣвъ зачиненй границѣ Америки передъ ихъ товарами и великій наплывъ еміґрантôвъ зô Сп. Державъ, котрй вôдбирають хлѣбъ туземцямъ. При тôмъ д-ръ Депо увѣряе всѣхъ, що здогады и вѣсти о можливôй революціи на Кубѣ зовсѣмъ не суть пересадній. Наколи Спол. Державы не перестануть свого давного союзника лякати голодовою смертію, то въ хвили, коли американьске войско буде вôдкликане зъ Кубы, а президентъ Пальма обôйме свôй урядъ, по цѣлôмъ островѣ закипить страшна ворохобня. Все те спонукуе єнкôвъ чемнѣйше поводитись зъ Кубанцями и то тымъ больше, що ворохобня може имъ пошкодити въ „бизнесѣ". — Дня 19. с. м. вôдбуло ся въ »сали Карнеґі въ Ню Йорку велике вѣче въ справѣ Кубы. На вѣчу були представителѣ обохъ партій, народу зôйшло ся гукъ, а промовляли найвызначнѣйшій личности. Всѣ они доказували, що Сп. Державы повиннй чимскорше подати Кубѣ помôчну руку и ратувати ей вôдъ голоду тай нужды. Безъ того для обохъ державъ выйде чимало лиха. При кôнци вѣча ухвалило резолюцію, въ якôй поручае ся правительственнымъ кругамъ, знизити цло на кубаньскй товары и то найменше о 50 процентъ.

Ворохобники въ Венезуели рѣшучо беруть перевагу над военными силами президента Кастра. Фльота ворохобникôвъ знищила оногды на мори ажь два правительственнй кораблѣ, а ихъ сухопутна армія также не горше пописуе ся. Минувшого четверга зведено кроваву битву на шійцѣ панамскôй близь мѣс. Аква Дильсе, въ котрôй зъ обохъ сторôнъ погибло поверхъ 200 людей. Правительственна армія сильно намагала ся розбити повстанцѣвъ, але скôнчилось на тôмъ, що сама мусѣла утѣкати. Ще лѣпше пôшло ворохобникамъ въ повѣтѣ Карабобо, де пôдъ проводомъ ґен. Ріера розбили на прахъ правительственнй войска. Однымъ словомъ перевага революціонистôвъ слѣдна на цѣлôй лініи, а якъ зважити до того, що за ними йдуть товпы населеня, що ворохобня ширшае безъ упину, то не буде сумнѣву, що дни узурпаторского президента Кастра почисленй. Кождои хвилѣ можна надѣяти ся вѣстей, що вôнъ прямо зô стôльця президента повандрувавъ до вязницѣ. Такй подѣѣ не новина въ Венезуели, бо таке саме стало ся зъ его попередникомъ.

Въ Австріи, Италіи и Испаніи, себто въ трехъ католицкихъ державахъ Европы, рѣчками поплыла людска кровця. Во всѣхъ трехъ державахъ будить ся пролетаръ, протирае заспаний очи и домагае ся своихъ правъ. Хлѣба! — чути въ прекраснôй Италіи — працѣ, волѣ и просвѣты! — лунае у стôпъ горъ Пиринеѣвъ, Альпôвъ, Татрôвъ и Карпатôвъ. А голосъ міліоновои громады такъ могучій наче шумъ розбурханого моря, постава грознѣйша вôдъ неботичныхъ гôръ. Та правительство въ каждôй зъ тыхъ державъ слѣпе и глухе, необачне и пережите. Оно кличе войско и на привѣтъ міліоновыхъ громадъ приказуе слати убійчй кульки и картачѣ. Тодѣ въ рядахъ безоружныхъ борцѣвъ родить ся ще бôльше завзяте, падають трупы, плыве кровь. Такъ стало ся на дняхъ въ Катаніи и Римѣ въ Италіи, въ Санъ Себестіянъ и Барцельонѣ въ Испаніи, а врештѣ и въ Тріестѣ въ Австріи. Всюда выступало войско противъ страйкуючихъ робôтникôвъ и всюды прійшло до бійки тай до проливу крови. Въ Сенъ Себестіянъ и Барцельонѣ ранено або забито поверхъ 150 особъ, а въ Тріестѣ (Австрія) поверхъ 50. Во всѣхъ тыхъ мѣстахъ заведено станъ облоги и арештовано много людей. Замѣтно, що якъ разъ въ католицкихъ державахъ лучають ся чимъ разъ частѣйше такй кровавй подѣѣ. Є се знакомъ, що папска вѣра и армія езуитôвъ вже не въ силѣ удержати на мотузку безчисленнй товпы просвѣченого пролетарія. Они не хотять гинути зъ голоду за обѣцянку неба, не лякають ся пекла и не вѣрять, абы кожда власть походила вôдъ Бога. Задля сего не дивниця, що Римъ и езуиты такъ вздыхають за давными часами, за тортурами и темнотою. Просвѣта масъ положить конець ихъ панованю, а се ще лише початки.

Япанъ и Анґлія зробили свѣтову несподѣванку. Именно заключили они двохдержавный союзъ, котрый, якъ говорить ся мовою дипльоматôвъ, мае на цѣли »добро людскости« и »загальный миръ«. Однакъ те добро и той миръ мають выглядъ найбôльшого лиха, бо ихъ основою — мілітаризмъ, а наслѣдками здирство, терорь и война.

Зъ пол. Африки доносить Кіченеръ: »Вôдрядъ кôннои инфантеріѣ, въ числѣ 150 людей, патролюючи въ охрестности Йоганесбурґа (надъ рѣкою Клір), окруживъ сими днями одну бурску фарму, въ надѣѣ, що тамъ найде ворогôвъ. Зъ фармерскихъ будынкôвъ дѣйсно вырвавъ ся оденъ Буръ и почавъ утѣкати. Коли Анґлійцѣ пересвѣдчили ся, що въ будынкахъ нема бôльше нѣкого, пустили ся на здогонъ за утѣкачомъ, котрый за той часъ сховавъ ся въ яругахъ помѣжь скалами. Та лише Анґлійцѣ вступили мѣжь горы, коли въ тôмъ зô всѣхъ сторôнъ посыпавъ ся на нихъ градъ стрѣлôвъ и куль. Се була засѣдка, а вôддѣлъ зобачивъ зô страхомъ, що Буры окружають его, стрѣляючи, наче въ воробцѣвъ. Тй, котрй найдальше зайшли мѣжь горы полягли, кôлькадесять достало ся въ бурскій полонъ, а 40 упало раненыхъ. Лише мала частина вспѣла утечи вôдъ неволѣ и погибели. Мѣжь забитими е двохъ офіцирôвъ.«

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Лютый			
27	Ч.	Авксентія	
28	П.	Онисима	
1	С.	Памфила (Задушна)	
2	Н.	Мясопустна. Теодора	Марецъ
3	П.	Льва папы	
4	В.	Архипа, Теодота	
5	С.	Льва еп., Агатона	

— **Инспекторъ** першого майнерского дистрикту, п. Мекдоналдъ, оголосивъ оногды свôй рапортъ за рôкъ 1901., зъ якого выходить, що въ тôмъ роцѣ выдобули въ першôмъ дистриктѣ (въ охрестности Вілксберъ и Плимавтъ) 7 міліонôвъ тонъ угля. Въ майнахъ погибло за цѣлый рôкъ 79 робôтникôвъ; раненыхъ було 173. Немало жертвъ.

— **Въ** желѣзничôмъ тунелю мѣжь Лансфордъ и Гато, Па., забивъ поѣздъ (трейнъ) робôтника И. Бляжа, котрый ишовъ до роботы. Покôйный мешкавъ въ Лансфордъ, а походивъ зъ Галича нітряньской стол. (Угорщина).

— **Костякъ** чоловѣка въ стѣнѣ найшли робôтники при розбиранию старого дому въ Сиракюзъ, Н. Й. Се вôдкрыте наробило въ мѣстѣ много шуму. Згаданый дôмъ стоявъ пусткою вôдъ кôлькадесять лѣтъ, а деякй сусѣды розказують, що менше больше передъ 20 роками зайшовъ бувъ до него ночувати якійсь подорожный и вже опôсля нѣхто его больше не бачивъ. Безъ сумнѣву, нещасный упавъ жертвою злочину тай найшовъ грôбъ въ стѣнѣ дому.

— **Предпріємчивость** Американцѣвъ немае границь. Такъ мущины, якъ и женщины безупину гонять за щастемъ тай часто-густо доганяють его. Нѣщо не стоить имъ на завадѣ и нѣчого не лякають ся! Ось передъ десятьма роками выѣхала зъ Толедо, О. якась панѣ С. Порді, выѣхала убога, ловь турецкій святый, шукала щастя по цѣлôй Америцѣ и Канадѣ, ажь врештѣ забрила до Клондайкъ въ Алясцѣ. Тамъ зъ початку служила, опôсля купила маленьку гостинницю, дальше готель, спекулювала и повернула оногды до Толедо зъ міліоновымъ майномъ.

— **Мурина** Л. Врайта лінчували оногды въ Ню Мадритъ, Мо. Врайтъ бувъ музикантомъ и коли недавно гравъ на балю, стрѣливъ до кôлькохъ пяницъ, котрй хотѣли его бити и ранивъ двохъ людей. Его арештували за се, але не дали захисту передъ пôмстою бѣлыхъ. Дня 16. с. м. окружило вязницю кôлькадесять замаскованыхъ мущинъ, вытягли зъ нея нещасного мурина и повѣсили на деревѣ.

— **Помершій** недавно міліонеръ Тюфтсъ, фабрикантъ фонтанъ до содовои воды въ Бостонѣ, Мас. записавъ своимъ робôтникамъ 80 тысячь долярôвъ. 11 наставникôвъ (босôвъ) зъ его фабрики одержать зъ того по $500 долярôвъ, 320 жонатыхъ робôтникôвъ по 200 и 80 нежонатыхъ одержать по 100 долярôвъ.

— **Церковнй** вôдносины на Угорщинѣ невеселй. Судъ въ Шатмарѣ засудивъ о. Арделіяна гр. кат. священника на 6 мѣсяцѣвъ вязницѣ и на 400 коронъ гривны. О. Арделіянъ выгнавъ недавно зъ костела въ Шамосдобъ вѣрныхъ, що въ румуньскôмъ католицкôмъ костелѣ спѣвали угорскій пѣснѣ церковнй. Такъ переслѣдують тамъ кождого священника, котрый не хоче бути слухнянымъ знарядомъ въ змадяризованю рôжныхъ народôвъ Угорщины.

— **Богатй** поклады мѣди, олова и угля вôдкрыли въ западнôмъ Тексасѣ, въ повѣтахъ Брюстеръ и Ривесъ.

— Се бувъ бы встыдъ и ганьба, если-бъ каждый членъ „Союза" не купивъ календаръ, що выдавъ „Союзъ". Дохôдъ зъ календаря иде на касу „Союза".

— **Страшне** землетрясене навѣстило на дняхъ кавказкй горы. Мѣсцями попукали и порозпадали ся величезнй скалы, рѣчки и потоки повыступали зъ береґôвъ, а безлѣчь будынкôвъ лежить въ звалищахъ. Найбôльше лиха заподѣяло землетрясене въ мѣстѣ Шамака и въ доокрестныхъ 34. селахъ. Представляють они одно велике румовище и дѣло знищеня. Нѣ оденъ будынокъ не лишивъ ся цѣлымъ, поверхъ 1500 людей потеряло жите въ катастрофѣ, а ще бôльше е покалѣченыхъ. Сейчасъ по землетрясеню почавъ выбухати давно выгаслый вулканъ, що находить ся близь сѣльця Марасы. Розтоплена лява вулькану загатила рѣчки и потоки, палила все, що лише стрѣтила по дорозѣ, тай довершила дѣла знищеня. Російске правительство выслало на мѣсце нещастя колька баталіонôвъ войска, кôлькадесять лѣкарôвъ и вôдрядъ санерôвъ для ратованя нещасныхъ. Товариство Червоного Хреста бере также участь въ ратунковôй акціи.

— **Скала**, що взносила ся надъ шляхомъ желѣзницѣ „С. О. & J." недалеко Лителъ Ракъ, Арк. усунула ся оногды въ хвили, коли працювало пôдъ нею 7 секційныхъ робôтникôвъ и побила всѣхъ. Скалу мусѣли опôсля розсаджувати динамітомъ, щобы очистити дорогу и выдобути зъ пôдъ неи тѣла погибшихъ.

— **Славному** воздухоплавцеви и выпахôдникови бальона зъ кермою лучила ся немила пригода. Дня 14. с. м. взнѣсъ ся вôнъ въ своимъ бальонѣ по разъ пятый надъ моремъ недалеко Монте Карло (въ Европѣ), коли въ тôмъ бальонъ »збунтувавъ ся« и почавъ дуже скоро падати на долину. Выпахôдникъ упавъ до моря, але все скôнчило ся лише на примусовôй купели. Его выратували.

Скрізь мури

монастирскі пробиваесь не лиш молитва, але і стони терплячих. Тих, що посьвятили свої житя для любви релігії і милосердія, не щадять слабости, що переслідують цілу людскість. Поважані сестри милосердія упадають не лиш на поли битви, несучи поміч раненим, але також в монастирах бувають підкошувані всілякими долеглівостями повстаючими з тої причини, що они більшу часть часу жиють в заперті. Однак навіть монастирскі мури не годні опертись ширячій ся славі Тринера Американьского Еліксіру Гіркого Вина. Понизше есть копією одержаного письма:

N 18 Chicago, Nov. 23, 1901.
S. S. & N. D.
Cor. Noble & Badley Str.

Mr. Joseph Triner,

Поважаний Пане:

Отсим просимо Вас ласкаво прислати 3 скринки Вашого славного Гіркого Вина до нашого монастира в Milwaukee, Wis. на адресу:

VEN. MOTHER M. CASIMERE,
Convent de Norte Dame,
Milwaukee, Wis.

Просимо післати рахунок на повизшу адресу.

З поважанем,
SCHOOL SISTERS
de Notre Dame.

В другім листі від повизших поважаних сестер, який одержали ми пізнійше, пишуть они, що поручили наше Лічниче Вино своїм місиям, бо переконались вповні о его лічучій силі.

Средство, що тішить ся такою славою справді заслугує на загальну публичну увагу. Американьский Еліксір Гіркого Вина мае приятний смак і е певним средством на всі слабости жолудка, печінки і почок і всіх органів травленя. Він чистить кров, оживлює ум, регулює кишки, хоронить перед простудою і зміцняе цілий систем. На продаж у всіх аптиках або у одинокого фабриканта Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Хто замовляе листовно, дістане сейчас посилку!

— Хочешь мати календарь на рôкъ 1902? — Пôшли 50 центôвъ до редакціи „Свободы".

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
The Little Russian Weekly, published every Thursday by the Svoboda Publ. Co., 111 Lackawanna Str., Olyphant, Pa.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered at Olyphant, Pa. Post Office as Second Class Matter.

“Свобода”

часопись для руского народа въ Америцѣ и орґанъ „Р. Н. Союза“, выходить що тыждня въ Четверъ и коштує:

Въ Америцѣ на рôкъ $2.00
„ „ „ пôвъ року 1.00

Оплачувати ґазету треба все-гда зъ горы (напередъ).

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то є карточку, котру дôстанете вôдъ почтаря або аґента на експресовôмъ офисѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годнѣ грошей дôстати.

Адресъ:
„SVOBODA“
111 Lackawanna Str.,
OLYPHANT, PA.

Нумеръ телефону: 8082.

Черезъ нашу редакцію можна замовляти и пересылати грошѣ для всѣхъ старокраєвыхъ рускихъ ґазетъ и другихъ выдавництвъ.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити, мусить подати намъ, кромѣ нового, також свôй старый адресъ.

Безъименныхъ дописей не принимаємо.

Важне для всїх ам. Русинів.

В Вашинґтонї хотять ухвалити права, котрі, если не встримають зовсім, то певно страшно утруднять прихід наших Русинів зі старого краю до Сполучених Держав півн. Америки. **Нашим сьвятим обовязком єсть запротестувати против таких несправедливих прав.** В тій цїли кождий Русин, що має горожаньскі папери (є ситизеном) повинен **сейчас** написати до свого конґресмена або сенатора такий лист:

(Імя місцевости, день, місяць 1902)
Hon. (імя конґресмена або сенатора)
U. S. Senate*)
Washington, D. C.

Dear Sir:
I hereby respectfully request you to cast your vote against any proposition, to restrict the immigration of healthy and honest persons.
Respectfully yours

(Тут підписати своє імя і подати адрес.)

Скоро отримаєте сю »Свободу«, сейчас пишіть такі листи. Хто не знає сам добре писати, нехай попросить другого. Лист такий добре би було зареджіструвати. Наші бизнесмени повинні би помочи другим людям написати такі листи. Понизше подаєм імена сенаторів з тих стейтів, де найбільше наших людей. Про імя конґресмена з свого дистрикту кождий може легко довідатись сам.

Сенатори з:

CONNECTICUT		
Jos. R. Hawley,	мешкає в	Hartford.
Orville H. Platt,	„	Meriden.
ILLINOIS		
Shelby M. Cullom	„	Springfield
Wm. E. Mason	„	Chicago.
MASSACHUSETS		
Geo. F. Hoar	„	Worcester.
Henry C. Lodge	„	Nahant
MINNESOTA		
Moses E. Clapp	„	St. Paul.
Knut Nelson	„	Alexandria.
MISSOURI		
F. M. Cockrell	„	Warrenburg.
Geo. G. Vest	„	Kansas City.
NEW JERSEY		
Wm. J. Sewell	„	Camden.
Jno Kean	„	Elisabeth.
NEW YORK		
Thos. C. Platt	„	Oswego.
Chauncey M. Depew	„	New York.
NORTH DAKOTA		
H. C. Hausbrough	„	Devil's Lake.
P. J. McCumber	„	Wahpeton.
OHIO		
Jos. B. Foraker	„	Cincinnati.
M. A. Hanna	„	Cleveland.
PENNSYLVANIA		
Boies Penrose	„	Philadelphia
WEST VIRGINIA		
S. B. Elkins	„	Elkins.
N. B. Scott	„	Wheeling.
WISCONSIN		
J. V. Quarles	„	Milwaukee.
J. C. Spooner	„	Madison.

*) Єли лист писаний до конґресмена треба писати: U. S. House of Representatives.

Листи до конґресменів і сенаторів треба посилати впрост до Вашинґтону, а не там, где они мешкають. Воронїм ся самі — бо певно нїхто другий не буде наставляти за нас своїх плечий.

ъ.

Оборонцї москвофільства.

I.

Коли наші унїверситетскі студенти у Львові виповіли борбу ляцким порядкам і сьміло виступили в обороні прав рідного народу, то цїла галицька Русь поспішила молодим борцям з признанем і помочею. З певним застереженем сьміло можемо повісти, що від часів Богдана Хмельницкого жадна справа не зворушила так загалу галицких Русинів, як ся борба о найвисшу школу в рідній мові. Навіть ті бідні і поневолені хлопи, яких нужда і лихі порядки женуть за море в чужину, повстали і сказали своє слово і ложуть остатний гріш на ту сьвяту справу.

Американьска Русь також не хотїла остати по заду. Скоро тільки дійшла вість о тім до Спол. Держав, сейчас завязав ся комітет, оголосив відозву в »Свободі« і став збирати датки на ту взнеслу цїль. І о диво! Чорні, робучі руки поспішили з помочею, бо зрозуміли вагу тої справи, бо ще не затерлись безслідно на їх карках польско-шляхоцкі порядки. Оден з комітетових оповідав менї таке: приходить дївчина, що заробляє тижднево $5.00, і складає $1.00 на студентів в старім краю, кажучи: они, бідні, покинули польску школу і підуть на чужину вчитись, а я знаю, що то значить на чужині жити! Тому знов кілька день прийшли з сусїдного плейзу люде і принесли над $16.00, а складаючи на мої руки питають з нетаєною радостю, а що — отче — чи буде що з того? ми ще зложимо, коб лиш дїпняли свого! і. т. д. Чи бачите? Той руский хлоп, котрого польский шляхтич звик уважати за »bydło«, котрого московскі прихвостнї згірдно звуть »хахлом«, а в Америцї »калакутом«, котрому, як они кажуть, шкіл не треба, бо ще не доріс, що его мова хлопска, той сам хлоп показує дїлом, що ляцкі і московскі прихвостнї брехуни.

Складки плинули і плинуть переважно від наших сьвідомійших людей і громад, і то переважно галицких. Та хоть ті складки досягнули і у нас американцїв небувалої суми, то все те як на ¼ міліона всїх Русинів дуже мало. А з трох часописей, котрі себе уважають рускими, тілько одна »Свобода« піднесла ту справу щиро. Прочі дві, котрі для зазначеня своєї твердої рускости пешуть ся аж парою »сс« нї! Підчас коли »Ам. Руссскій Вѣстникъ« мовчав і мовчить мов заклятий, то царе-кнуто-славний »Свѣтъ«, коло котрого збирають ся на разї і наші москвофілята а радше новоупечені кацапинята, попросто робив собі насьмішки. Отже »Свобода« уважала за потрібне зазначити се і збештати наших опікунів, що зробила в ч. 6. кликнувши: де ви патріоти!

Але ті патріоти знайшли оборонців!

Яких? — спитаєте.

Ой великих, великих, люденьки добрі.

Ось дістаю »Russky Am. Viestnik« ч. 5., розгортаю і в рубрицї »Zaslato« (значить ч. редактор навіть тепер не взяв того за власну руску справу і помістив в такій рубрицї) — знаходжу:

Mayfield, Pa. 10 febr.

« . . . . . Aby nas ukrajinskej narodnosci partioti v gazette „Svoboda“, tak c'asto za nas' slaby patriotizm ne napadovali i aby na zavracenie tych bezzakladnych napadov velo slov ne tracic, to terajs'im pismom je mne prijatno povedomic drahych bratov Rusinov, z'e do komitetu esc'ig v mesacu decembru v Mayfield, Pa. zaloz'eneho, pris'lo do toho c'asu na podporovanie biednych russkych universitetnych studentov v Lvove $115.75. . . . . . . Pri tym pytam umylno bråtov krajanov galicyjskych i uhorskych o dals'e obetovanie na spomenuty ciel do nas'oho rusko-narodnoho komitetu. . . . . . ponez'e komitet ukrajinsky uz' dosc znac'nu summu zobral, z kterej nas'i studenti zoz russko-narodnej partii ledva ked daco dostan'u. Za to braca Lemky, Galicijanie zoz Jersey City, Yonkers, Shamokin, Mt. Carmel, Shenandoah, Northampton, Ansonia, Olyphant, Lansford, Ramey, Pitsburg i druhe, pospies'te z milodarom . . . . і т. д.

Za komitet
Theoph. Obushkevich. »

Отченьку, шаную ваш вік і сивий волос, але рівно-ж дивуюсь вам незмірно. І пощо-ж ви бороните тих, котрі доси в тій великій справі мовчали, мов води в хавку набрали? Чи може статею „де ви патріоти?“ ви перші уразились? Чи не бачите, що вашу статю орґан тої руссской орґанїзациї, котрої есьте „ce.tny c'len“, помістив в рубрицї »Zaslato«? Чи-ж не знаєте, що головачі того табору, яких бороните, посилають »milodary« на мадярскі школи? Чи не схотїлибисьте пояснити, що то за зїле rusko-narodna partia? Та-ж від двох лїт так називають себе галицкі москвофіли, запроданьцї свого народу! А що они роблять, то колись пояснимо. І пощо-ж ви звертаєтесь по »milodary« до тих руских громад, котрі жертви зложили (крім Shenandoah)? Читайте спис жертводателів! Чи може на тих 11 плейзах, вами вичислених, вже кінчить ся американьска Русь? А прочі де?

Отче, не завидую вам вашої слави. Нераз мене дивувало, чому вами виховані ваші письмаки так часто кривить ся за вашу особу, чи треба або нї, а ви не чули сь бути ображеним, а днесь... днесь ви образились і пішли ратувати унґаро-русских і цареславно-руских? Славно! Нам того треба, бо часи солодких і миролюбних слів скінчились, а наступили часи сьмілих і ясних дїл.

II.

Братя, з повисшого ви довідались доперва в другій половинї лютого, що на Ам. Руси від грудня істнує другий комітет для підмоги москвофілів і . . . і . . . . (встидно менї говорити) . . для »zavracenia bezzakladnych napadov za slaby patriotism«! Но але мусите знати, що нїм до то о прийшло, то варилось більше 2 місяцї. Ось маєте другий документ з тої самої кузьнї, який подаю і підчеркую східні точки:

« Russian Store Co. Dealers in Groceries, provisions, dry goods, Boots and Shoes and General Merchandise.

Juwenal Obushkevicz, Mgr.

Mayfield, Pa. Jan. 21, '902.

Lubeznyi . . . .

W tym samym gusti napysal i do . . . . szczo do studentiw Universitetu russkoho w Lwowi . . . . utworylo sia dwa komitety: 1) **ukrainsky**, 2) **Narodovo-russky** nalezaszczyi do twerdoi partyj — a tut w Ameryci pidtrymujut Ukrainciw — 1) o. N. Pidhoreckij — 2) Tymkiewicz — 3) Konstankiewicz — 4) Makary — 5) Dymitriw — 6) Bonczewsky i procz: to sut wsi naprawlenia socialistycznoho, anarchistycznoho — kotrij protywlat sia nauki Christowoj, dowody sut pewny, tolko narodъ balamutiat bo znych zyjut i swoju hlupu Ukrainu taki lemkamy pidtrymujut — a tu w Ameryci nema moze any odnoho robotnyka ukraincia lysze samy Ksienża i diaky szczo sut з Halyczyny — „Ukraina je ale w Rosyji w Kijewi . . . . a Wy Parafiane s . . . (паничу, де ви взяли парафіян?) powynnyste w plynuty swojom powahom na o. H. H. abe do naszoho komitetu twerdoj partij poslany byly — bo stamtoj partij naszym bidnym nedajut w. Olyphanti priwatno skladajut i poszliut czerez Mayfield razom zaslano bude. »

Читайте, люде, і сьмійтесь, що то панич не повиписували! Не дармо вони панич, »narodowo-russky« економіст і менаджер від »бутс енд шус«! У паничовій мозґівници видко — замість розуму самі »драй ґудс«, єли пописали тілько дурниць, тай в їх голову мусїло певно застрягнути зо 7 пар »шус ів« і »бутс ів«, єли край Україну змістили до міста Кієва!

А ви, Мейфілдчане, котрі маєте інтерес в своїм компанїчнім шторі, памятайте, що чиста картка паперу з адресою вашого штору має більшу вартість, як заповнена такими мудрощами панича!

А ви, отче добродїю Теофане, — чув'ем — хочете видавати ґазету і спроваджувати редактора аж зі Львова! Та на що того? Чи-ж панич Ювеналь того не втнуть?

А тимчасом кланяюсь вам, славні оборонцї, доки не прийде черга на дальше, чого у нас назбиралась копиця.

Ант. Бончевский.

Дописи.

З Beaver Creek, Alta, Canada.

Було писано в »Свободі«, що Русини з Альберти не дають про себе вістки, отже хочу вам де-що написати. Від коли заїхали між нас царославні батюшки від тогди між нами ненависть і сварня. Оно би так не було, если-б між нам нами був добрий руский сьвященик і більше просьвіти. А сьвященика руского повинні-б ми мати, бо нас є около 700 родин. Церков нашу здвигнену за наші кроваві центи вже рік тому замкнули Федор Мельник, Іван Пилипівский, Мих. Полиший і Вас. Феник і перейшли на царославіє, а польский піп Ольшевский робить не злий бизнес. Так то чужі взяли нас в свої руки, а винен тому де що і о. Закл. Тепер обіцяв ся о. Жолдак сюда приїхати — не знаємо, який порядок він тут заведе... В нас декотрі фармери вже добре загосподарили ся, мають гарну худобу і машини, але на »Свободу« або руску книжку жалують центи дати. Деякі навіть встидають ся свого руского походженя. Минувший рік був слїтний, сїна робили лиш по преріях а не по долинах, бо стояла вода. Ало за те збіжа були красні. Русини купують молотільні, вже є одна парова між ними, а минувшого року купили кінну на спілку Левко Прочиньский, С. Андрухів, Вас. Страшок і Ст. Панич. Збіже продають так: пшеницю 1-ої кляси 60 ц. бушель, 2-ої кл. 55, 50 і 45 ц., овес від 25 до 30 ц. Збіже возять Русини аж до Едмонтону, а коли постають з фірами на попас, то тілько сварять ся і проклинають за віру. Братя, схаменїть ся! Та-ж ви дїти одної Матери-Руси. Жийте в згодї, а тогди чужі не будуть з нас насьміватись і в наше віконце засьвітить сонце.

Лешко Карпець.

З Yorkton, Assa, Canada.

Чекалисьмо тут о. Заклиньского на Богоявленіє, але не приїхали, хоч обіцяли. А були тут у нас о. Заклиньский вже раз в Жовтню тамтого року і люде були вдоволені тілько, що не було много людей, бо запізно довідались, бо народ порозкиданий. О. Жолдак також дуже несподївано приїхав, а варта, щоби давав знати завчасу передом хоч через »Свободу« хоч в другий спосіб. Ми тут будуємо церков, котра має коштувати 800 дол. — але то для нас тяжко, бо неоден і сам ще бідний. На Богоявленіє зійшли ми ся разом, а що сьвященика не було, то відспівали самі що треба. Потім комітет став читати »Свободу« там, де написано, що наші студенти мусїли покинути свій край і шукати науки на чужині То всім дуже було жаль, що ми на своїй землі не можемо мати ні хлїба ні науки і зложили кождий скілько міг, що зробило суму $3.05 і заслали до ред. »Свободи«.

Павло Вирхоминька.

З Whitford, Alta, Canada.

Від 23. м. м. вхопив тут порядний мороз на 38 ґрадусів. То се дуже зле для нас Русинів, бо маєм 90 миль до міста, а желїзниці ще не маєм. А найгірше вже для наших робітників, бо неоден мусить сидїти в Едмонтонї з 6 недїль заки дістане яку роботу на сібірскій колії. А поробить пару місяців тай мусить іти назад домів, бо робота скінчилась. А як ще не дістане чека на гроші, то мусить ходити цїлу зиму заки виходить сї нещасливі гроші. А заки їх виходить, то і протратить на дорогу. а в додатку і втратить здоровле, відморозить ніс або уха. А все то через те, що в Едмонтонї нема жадного дому, де би люде, що чекають на роботу, могли пересидїти, перечекати. Отже братя Русини, ви щосте мудрійші, старайте ся, щоби такий дім був, бо інакше ваші братя, що біднїйші, будуть все мерзнути по преріях, а чужі будуть сьміяти ся, що Русини бо ми, що валяють ся по степах.

Йорд. Ластівка.

Кум Ваньо і Фецьо.

В.: — Ви чоґо куме так зажурились?

Ф.: — Ет идьте ґет. Нема вже правди на сьвітї. Написав я допись до »Свободи« і вже пару тиждні́в минуло а ще не видрукували. І як же ж тут не журитись та не гнївати́сь?

В.: — Чекайте куме, ви не добрі бесїдуєте. Я був недавно сам в редакциї »Свободи«, то вам розповім як оно есть.

Ф.: — Та як?

В.: — То, видите, редакция дістає не лем вашу одну допись, але дістає їх з цїлої Америки по кілька на день. Тому то редакция не годна всего друковати, а лиш то, що найконечнїйше і найважнїйше, бо если би редакция хотїла бодай більшу часть дописей видруковати, то »Свобода« мусїла-б бути хоч два рази більша як є тепер. Розумієте?

Ф.: — Тепер вже розумію.

В.: — А щоби »Свобода« могла бути більша, то треба, щоби кождий читатель старав ся все о нових предплатників. Ось і ви самі могли би кількох нових знайти, єсли б тілько хотїли.

Ф.: — Певно, що так — кед мі не прийшло то перше до розуму. Але тепер буду старати ся як лем буду міг найлїпше.

В.: — Так, так. Бо то, видьте, ми що любимо »Свободу«, не робимо для неї нич, а наші вороги москвофіли барз аґітують на против „Свободи“.

Ф.: — Чи справді?

В.: — О гей! В редакциї повідали менї, що якийсь панок в Плимонтах в Пенцильвенії, Сказенчак єму імя (що то го протоєрей Ковт хоче на царославного попа випхати) — брехе по межи люди, що хто читат „Свободу“, то може бути за то гарештуваний...

Ф.: — А Бог би го скарав! І суть такі люде, що єму вірять?

В.: — Де ж там, хто би там був такий бортак, щоби йому вірив, але видите, що бреше. А суть такі і по других плейзах.

Ф.: — Гм, то недобрі. Але най би він ґу мі прийшов таке бляндати, я бим му показав по чому ярд.

В.: — Та лем як? Тому Сказенчакови то ся еще так берз не дивую, бо бортак, але чую, що і о. Жолдак кікує напротив „Свободи“.

Ф.: — Котрий? Ци тот може, що то по Канадї ґадить і заганяє Русинів під францезке ярмо, що підписав ся публично в одній ґазетї, що він є римско-католицкий піп рутеньского обряду?

В.: — Той сам, той сам.

Ф.: — Ну, він і має чого кікувати на „Свободу“, бо она псує єму бизнес — отвират людям очи.

В.: — Ой отверат тай отворила вже неодному, але не всім. Чи мало еще таких Руснаків в Америцї, що вмісто почитати руску ґазету, руску книжку, тягнуть ся між Русинів — читають словацкі, польскі, москвофілскі книжки та ґазети, встидають ся свого?

Ф.: — То, куме, від голови риба смердить. Кедь би ми мали лїпших проводирів то і люде були-б інакші.

В.: — Що там проводирі! Чи-ж ми не люде? Чиж ми не маємо свого розума? Чи ми самі не знаємо куди йти, але все хтось мусить нас провадити мов телята на заріз? Я вам кажу, куме, що кедь би ми менче слухали проводирів, а веце свого розума, то було би сто раз лїпше. А то неоден вчує що від такого „проводира“ і не подумає, чи тому може бути правда або нї — тай повтаряє все те саме, мов та машинка, що грає.

Ф.: — Правду мате — я сам таких видів. Але не чули ви, що там в Вашинґтонї радять нового?

В.: — Єс, чув я дещо і о тім. Кажуть, що деякі конґресмани хочуть зробити таке право, щобы веце не пустити нашого народа до Америки, або кед хто ту схоче прийти, аби мусів за то барз вельо пінязі платити.

Ф.: — Не знати, котрі то такі мудраґелї?

В.: — О, дуже їх є таких, барз дуже. А найвеце старають ся о то сенатор з Пенцильвенії і конґресмен з нашого дистрикту Канел.

Ф.: — Тот, що на него наші Руснаки голоси подали?

В.: — Тот сам, тоґ.

Ф.: — О, не дочеканє єго! Не дам я на него більше голосу, а кед здибаюсь з тим руссcским патріотом, що так нас нагваряв, щоби на Канела голосувати, то го добрі висповідам.

В.: — Ю бет — він вартат того. Але то не всьо. Заким еще тоті несправедливі права будуть ухвалені, треба, аби кождий Руснак, що має папери і мешкає в Спол. Державах написав до свого сенатора і конґресмена лист, аби не вотував за таким глупим правом.

Ф.: — Гей, то би було добре, я би сам написав такий лист, але не знам як.

В.: — Не знате? То відпиште собі зі „Свободи“, там є той лист поданий.

Ф.: — О єс, правда — а я ся забув на віки. Іду зараз до дому писати.

В.: — Ідїть, ідїть, бо вже час дуже короткий, а потім може бути за пізно.

Справы „Р. Н. Союза.“

ГОЛОВНЫЙ УРЯДЪ:

Предсѣдатель:
Rev. A. BONCHEVSKY,
10 May str.
ANSONIA, CONN.

Секретарь:
D. D. PYRCZ,
P.O. Box 355,
OLYPHANT, PA., Lack. C.

Касієръ:
ALEX. SHLANTA,
Postmaster.
MAYFIELD, PA., Lack Co.

В місяцю Януару с. р. приступили до „Р. Н. Союза“ слідуючі нові члени:

YONKERS, N. Y.	Число в гол. книзї:
Хванда Михайло	1326
Лусїк Марияна	1326
POWHATAN, W. VA.	
Пуций Михайло	2411
Маруша Кароль	2411
LANSFORD, PA	
Строковска Ели	759
Строковскій Іван	761
Строковскій Василь	764
Добош Іван	765
„ Михайло	765
YATESBORO, PA.	
Бодак Михайло	1646
SHAMOKIN, PA.	
Липка Микола	376
Юха Іван	376
Суский Іван	379
NORTHAMPTON, PA.	
Олейник Павло	1604

Д. Пярч,
секретар

ПОСМЕРТНІ † ВІСТИ.

Теофіля Дзюбак, жена Адама Дзюбака, чл. „Р. Н. Союза“, ч. гол. кн. 1203 замешкалого в Йонкерс, Н. Й., номерла дня 20. децембра, 1901, в Ґладишові, пов. горлицкого, в Галичині.

Христина Демчко, жена Семена Демчка, чл. „Р. Н. Союза“, ч. гол. кн. 801, умерла дня 5 го февруара, 1902, в Shenandoah, Pa.

Семан Падухович, родом з Ростоки великої, повіту новосандецкого, в Галичині, зістав забитий в майнах дня 5-го февруара, 1902, в Шамокин, Па.

Вічная їм память!

Справоздане касове „Р. Н. Союза“ за мѣсяць Януаръ, 1902.

Ansonia, Conn. Братство св. Петра и Павла	$46.39
Aubarn, N. Y. Бр. св. О. Николая	11.70
Belle Vernon, Pa Бр. Пр. Богородицѣ	30.60
Brooklyn, N. Y. Бр. св. Андрѣя	4.55
Buffalo, N. Y. Бр. св. Іоана Хрестителя	6.93
Breslau, Pa. Бр. св. Андрѣя	18.70
Cohoes, N. Y. М. Р. Н. С.	10.50
Charleroi, Pa. Бр. Сошест. св. Духа	33.86
Cleveland, O. Нове братство	8.70
Desloge, Mo. Бр. св. І. Хрест.	34.20
Eleanor, Pa Бр. св. Арх. Михаила	29.70
Edwardsdale, Pa. Члены	5.60
Elmira Heights, N. Y. Бр. св. Арх. Мих.	8.82
Fayette City, Pa. Дуда и Басѣста	4.40
Glen Lyon, Pa. Бр. св. Петра и Павла	15.65
Homestead, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	14.54
Jessup, Pa. Бр. св. Петра и Павла	26.94
Jersey City, N. J. Бр. св. Петра и Павла	117.87
Lansford, Pa. Бр. Пр. Богородицѣ	131.47
McAdoo, Pa. Бр. Покр. Пр. Богородицѣ	67.93
McKeesport, Pa. Бр. св. І. Хрестителя	38.76
Mayfied, Pa. Бр. св. Кирила и Методія	31.09
„ Бр. св. Іоана Хр.	48.90
„ Бр. св. Бориса и Глѣба	12.30
„ М. Р. Н. С.	26.85
Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Димитрія	51.40
„ Бр. св. Петра и Павла	42.10
„ Ив. Питрашь	4.20
Mahanoy Plane, Pa. Бр. св. Илїи	——
Northampton, Pa. Бр. Пр. Богородицѣ	59.69
New Kensington, Pa. Бѣднякъ II.	5.60
Old Forge, Pa. Бр. св. О. Николая	3.47
„ М. Р. Н. С.	——
Olyphant, Pa. Бр. св. Іоана Хр.	114.95
Pittsburg, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	7.70
„ М. Р. Н. С.	87.45
Priceburg, Pa. Бр. св. Василія Вел.	37.58
Plymouth, Pa. Бр. св. Петра и Павла	33.86
Passaic, N. J. Бр. св. О. Николая	13.32
„ М. Р. Н. С.	——
Powhatan, W. Va. Бр. Пр. Богород.	16.50
Rhone, Pa. Бр. св. Спаса	16.14
Sayre, Pa. Бр. Благовѣщеня Пр. Бог.	4.76
Scottdale, Pa. Бр. св. Іоана Хр.	13.86
Shamokin, Pa. Бр. св. Йосифа	11.59
„ М. Р. Н. С.	129.49
Shenandoah, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	83.50
St. Clair, Pa. Бр. Пр. Богор.	28.97
St. Louis, Mo. Бр. св. Арх. Мих.	48.05
Soldier, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	——
Scranton, Pa. Бр. св. Илїи Прор.	27.62
Syracuse, N. Y. Бр. св. АА. Петра и Павла	16.64
Simpson, Pa. Бр. св. Василія Вел.	25.94
Trauger, Pa. Бр. св. Петра и Павла	26.50
„ Бр. св. Іоана Хрестителя	39.51
Troy, N. Y. Бр. св. О. Николая	——
Waterbury Conn. М. Р. Н. С.	——
Westmoreland City, Pa.	10.50
Whitney, Pa. Бр. Трехъ Святителей	19.90
West Pawlet, Vt. Бр. Покр. Пр. Бог.	——
Yatesboro, Pa. М. Р. Н. С.	9.80
Yonkers, N. Y. М. Р. Н. С.	31.35
Разомъ:	$1763.89
Було въ касѣ	$14542.38
Доходъ въ Януару	1763.89
Всего доходу въ Януару	$16306 27
Розходъ въ Януару	797.13
Остае въ касѣ	$15509.14
Зъ того депозитôвъ	$3563.54
Фондъ желѣзный	10060.00
Фондъ розпорядимый зъ Януара	1885.60

Алек. Шлянта,
касієръ.

Д. Д. Пирчъ,
секретарь.

НОВИНКИ.

Достане безплатну пораду.

Кождый, хто мае яку справу до суду въ старôмъ краю, и напише до головного уряду Руско Народного Емиґраційного Дому въ Америцѣ на адресу: REV. N. PIDHORECKY 61 SUSSEX STR., JERSEY CITY, N. J.

Руско-Народ. Емиґраційный Дôмъ мае свого руского адвоката въ краю.

Дальшій выказъ жертвъ зложеныхъ для рускихъ студентôвъ въ Галичинѣ.

Зъ Terryville, Conn.

Симеон Пепко	$1.00
Максим Ваврнякъ	1.00
Петро Адамович	1.00
Афтан Адамович	50
Василь Бреян	50
Михаїл Бобик	1 00
Захар Лиґа	1 00
Павло Дух	50
Яким Бодак	25
Андрей Галущак	20
Харитон Ґрацон	50
Михаїл Вітик	50
Александер Ціхонь	50
Григорий Ратица	50
Іван Гира	50
Петро Летиша	50
Климонт Бодак	50
Юрко Костишак	50
Лука Яцканич	50
Ілїя Костишак	50
Текля Тиханьска	50
Тимко Кучвара	45
Василь Мацькович	25
Григорий Даямба	25
Йосафат Даямба	25
Александер Ціхонь	25
Іван Піхонь	25
Васько Ваврияк	25
Парашка Ядлош	25
Іоанна Нестеряк	25
Марія Лиґа	25
Улька Савко	25
Марія Загачевска	25
Кристина Ядлош	25
Анна Лиґа	25
Антоній Кост	10
Разом	$16 25

Зъ YORKTON, ASSA., КАНАДА приславъ п. П. Вирхоминька слѣдуючі жертвы вже квитований въ посередной „Свободѣ“.

Микола Попович	25
Макс Проць	25
Ив. Проць	25
Мик. Головень	25
Микита Допко	25
Андр. Голоюхъ	15
Ив. Крупа	25
Павл. Вирхоминька	25
Макс. Варъ	25
Стеф. Борисъ	15
Митро Борисъ	25
Стеф. Абрамець	25
Микола Проньків	25
Разомъ	$3.05

На балю „Зорѣ“ въ Ню Йорку зложено на руки Мих. Тарнозского, Люблины Булиньскои и Олены Говды	$9.62
Гнатъ Дзюбакъ зъ Нюарку	25
Русини з Олифант, Па. зложили в церкви	$19.45
Рускі майнери з Rossland, B. C., Canada. Петро Зварич	1.00
Йосиф Ґевко	25
Мик Червінка	20
Ів. Грицїв	15
Попередно зложено	552.78
Разомъ	$583.70

Дальшій жертвы просимо чимъ скорше присылати на адресу: SVOBODA, Box 418, Olyphant, Pa.

— **РУСИНИ КАНАДІЙСКІ! Чи ви вже завмерли? Так Французи кричать і пишуть по ґазетах, що ви римо-католики і Ґаліцияне а не Русини. А ви на се нічого?**

— **Олифантскі** Русини (Па.) в спілці зі Словаками і Поляками вибрали 3 Русинів до містового уряду і одного Словака. Мейфілдскі Русини вибрали також кількох своїх урядників. Русини з Стуартборн, Ман. (Канада) вибрали 4 своїх людей на радних громадских.

— **Страйкеры** въ копальняхъ Victor Fuel Co., не далеко Шандлеръ, Коло. побили и покалѣчили 16 Японцѣвъ скебôвъ, котрыхъ компанія спровадила на мѣсце страйкерôвъ.

— **55-лѣтный** вдовець, Робертъ Кілпатрикъ зъ Честеръ, Па. застрѣливъ мин. пятницѣ свою ґосподиню, Е. Реймерову за те, що не хотѣла пôйти за него за мужь. И тратять инколи розвагу зъ — любови.

— **В Москві** і Харкові розрухи робітничі. Ґазети пишуть, що десять тисяч робітників бере участь в тих розрухах. Войско висилане напротив робітників, убило в Москві 4 людей, а покалїчило 57; в Харкові убило 3, а покалїчило 100.

— **Въ** Lethbridge, Alta., Канада, робота погôршилась. Робить по 3 або 4 дни въ тыждни. За се зима полѣпшилась. Вôдъ 20. януара снѣгъ и морозъ острый.

Йос. Бубнякъ.

— **Ватага** розбишаковъ вже пôвтора року такъ непокоила жителѣвъ Нового Мексику, що нѣхто не бувъ певный свого житя нѣ май на. Розбишаки грабили що попало, въ бѣлый день нападали на малї оселѣ и мѣсточка, крали конѣ и худобу, а навѣть чимало людей ранили и позбавили житя. Урядъ нѣякъ не мôгъ ихъ дôстати въ свои руки. Вкôнци горожанамъ було сего за богато и рѣшили самі зробити собѣ справу. Въ той цѣли зôбрало ся два вôдряды оружныхъ муцинъ въ числѣ 50 людей, тай вйо на здогôнъ за розбишаками. Шукали за ними цѣлый тыждень, ажь оногды выслѣдили ватагу въ горахъ Капітейну. 4 розбишаковъ полягло въ битвѣ, яка повстала при стрѣчи; за прочими гонять дальше безъ вôддыху. Телеґрамы зъ Ілъ Песо, Текс. доносять, що горожане рѣшили ся такъ довго не спочити, доки не выловлять або не выстрѣляють цѣлу ватагу.

— **На** кару смерти через повѣшене засудивъ львôвскій трибуналъ судѣєвъ присяжныхъ глухонѣмого Николу Шульгана зъ Нового Села (Галичина) за скритоубійство сусѣда Олексы Щудла, зъ котрымъ Шульгонъ посваривъ ся за кусник плота. Оборонець засудженого по причинѣ его глухонѣмоты, внѣсъ жалобу неважности.

— **Зъ** Семлинъ въ Славонии пише намъ п. Романъ Поручникъ: »Деякі галицкі Русины зъ грибовского и сяноцкого повѣта идуть послѣдными часами до Славоніи, де розпочнуть ся незабавки добре платні роботы при реґуляціи рѣки Дунаю и его доплывôвъ. Взагалѣ, ту лекше жити, якъ въ нашой Лемковщинѣ. Славонія край богатый, а въ додатку минувшого року були ту такі прекрасні урожаѣ, якихъ найстаршій люде не памятають. Найбольше зародила кукуриза, тымъ то метричный сотнаръ кукурузяного зерна платить ся 4 злр. до 4.60, а жито до 6 злр. — Въ Угорщинѣ и Славонiи сегорôчна зима була доси дуже легка. Часами лише потисне маленькій приморозокъ або падають дощѣ. Зате въ сусѣдной Сербіи упавъ дня 27. сѣчня с. р. великій снѣгъ. Въ охрестности Бѣлграду брили людонькове въ снѣгахъ по колѣна«.

— **Минувшої** суботи згинуло в наслѣдок огню, який повстав в ночи в Park Avenue готелю (Ню Йорк) 16 людей, а тяжко попарених е понад 50.

— **Велики** повени навѣстили мин. тыжня Колонію Кейпъ въ пол. Африцѣ. Вода понищила зелѣзничі насипы, мосты и дороги, позаливала фармы и мѣсточка, позабирала домы и будинки. Много людей и худобы потопило ся; шкода дуже велика.

— **Порадивъ** собѣ. Оденъ зъ обшарниковъ въ Познаньщинѣ вынайшовъ способъ, якъ зарадити лѣснымъ злодѣямъ. Купивъ кольканайцять вовкôвъ и впустивъ ихъ до своихъ лѣсôвъ. Наслѣдок бувъ такій, що вправдѣ нѣхто не краде дерева, зо страху передъ вовками, але за те вовки зробили свому панови въ четверо больше шкоды въ вôвцяхъ и безрогахъ, якъ передше злодѣѣ крали дерева.

— **Часто** въ исторіи партійныхъ борбъ стрѣчаемо дуже грозне оруже — подпаль. Знаемо, що въ той способъ боровъ ся ирляндскій народъ зъ анґлійскими панами. Коли Анґлійцѣ зачали въ звѣрскій способъ знущати ся надъ Ирляндцями, тогды въ однôмъ роцѣ погорѣли всѣ анґлійскі паны въ Ирляндіи. Зъ той науки скористали якісь вороги рускихъ крамниць на Буковинѣ, бо ось що читаемо въ »Руской Радѣ«, ґазетѣ для буковиньскихъ хлопôвъ:

»Подпалили руску крамницю въ Ширôвцяхъ горѣшныхъ вороги и то въ недѣлю, дня 12. сѣчня с 4 той годинѣ рано. Склепъ належавъ до Илѣ Винничука и згорѣвъ до тла разомъ зъ товаромъ, якого було на 200 коронъ. Напротивъ склепу Илѣ Винничука бувъ жидôвскій склепъ. Жиды того не злюбили, що и христіянинъ мае склепъ, та хвалили ся, що той склепъ не буде довго, а одна жидôвка казала, що си буде се коштувати лишь пятку, тай склепу до мѣсяця не буде. Шандарѣ се все списали и подали до суду. Побачимо що зъ того буде. Се вже другій такій случай, бо отъ недавно погорѣвъ склепъ въ Ставчанахъ, также подпаленый ворогами. Такъ нищать насъ нашѣ вороги«.

— **22-го** с. м. святкували Американцї память уродин Вашинґтона, свого першого президента.

— **В** околици Whitford, Alta (Канада) руска дївчина Марія, дочка Ст. Мойсея вийшла замуж за Гебрида і перейшла на протестантску віру.

Вас. Гавреляк.

— **Чума** появила ся въ турецкôмъ мѣстѣ Баґдадѣ. Чотыри зачумлений особы померли, а кольканайцять догарае.

— **Деякі** угорскі Русини з Шенандору, Па. еміґрують до Колорадо, платять тикет визше $40.00. Тягне їх там добрий заробок при копальнях мягкого вугля, хотяй і тут не зле заробляють, бо нарікати ніхто не може, що не мае з чого жити при такій роботї як тепер іде.

В. Гр.

— **В** Yatesboro, Pa. робота іде добре; робить що дня по 10 годин; місточко нове, лоти тані. Многі Русини могли б дістати тут роботу.

П. Ш.

5 долярôвъ нагороды одержить той, хто дасть знати, де е Михайло Поповчакъ (малого росту, бльондъ, дзюбатый на лици, зъ великими вусами), родомъ зъ ясельского повѣта въ Галичинѣ. До дня 21. с. м. мешкавъ вôнъ у Фецька Пирнака на Ґрасохъ, коло Олифантъ, Па., де укравъ зъ куфра 150 долярôвъ и утѣкъ. Адресуйте такъ:

John Zywan,
Care F. Pirnak,
OLYPHANT, PA.

Парібкам на увагу.

Дуже часто трафляе ся особливо ту в Америці, що сему жінка утікла, пішла з другим сьвітами; той знов бе свою жінку без причини і виганяе з хати; інше малженьство вічно гризе ся і ненавидить одно друге, через що робить ся пекло в хатї, де не може бути порядне виховане дітий, а нераз лучае ся і таке, що власна жінка або муж настають на жите одно другому. Найголовнїйша причина сего лиха залежить від нерозважного женення ся. Ту в Америці всьо іде по американьски, скорим кроком; хлопець з дївчиною, що николи не бачили ся ані о собі не чули, сходять ся случайно десь на балю або на весілю і при розпаленій крови зараз приходить охота до женення, відтак не надумуючись, справляють так звані »зальоти«, де без »кека« пива не обійде ся і за пару день вже весїля. Не дармо кажуть, що жених перед вінчанем на девять днів сьлїпий. Як вже по весілю витверезить ся і прийде старий розум до голови, тоді доперва такий жених бачить, що собі взяв. Правда, що часом потрафить на правдиву подругу свого житя, але більше раз возьме собі біду на голову. Інші знов не смотрять на дївки лиш на стївки — котра мае богато гроший, а най буде собі яка хоче, то з тою женить ся — не знае бідняга, що при злім супружестві гроші скоро минуть ся, а біда прийде.

Хто отже хоче женити ся, мусить собі передовсїм позискати невинну любов. Невинну, а правдиву милість можна знайти тілько в чесній дївчині.

Як то нерозумно декотрі родичі або родини пануючі ділають н. пр. в старім краю, що не дають ся побрати тим, котрі сердечно полюбили ся, а ставляють своїх кандидатів і тим роблять супружества нещасливими на ціле жите. В виду сего вийшло богато пісень описуючих таку розлуку межи залюбленими. Одну таку пісню тут подаю, сьпіває ся дуже жалїбно:

Шуміли луги (2)
І лозинове прутя,
Взяв бим тя дївча (2)
Про людий не возьму тя.
Не так про людий (2)
Як ми мамця не зволить
Аж мя дївчинонько (2)
За тобов серце болить.
Най тя не болить (2)
Чужая дитинонько,
Жени ся здорів (2)
Із свойов родинонько.
Бодайсь ся женив (2)
Як вітер по дорозї,
Мені дай спокій (2)
Сиріточці небозї.
Я сирітонька (2)
Я садок не садила,
Сама мені ся (2)
Садовина зродила.

Старий кавалер

N 19

ЗЪ ЛЮДЬМИ.

А.: — И чого жь ты Туманович дивишь ся до то[...] анґлійскои ґазеты, коли а[...] рушь нѣчого зъ неи не ро[...]зумѣешь, а навѣть й одно[...] анґлійскои буквы не вмѣ[...]ешь прочитати?

Т.: Не розумѣю, се одн[...] правда, не вмѣю читати, с[...] друга правда, але не гада[...] также учити ся — то тре[...]та и найважнѣйша правд[...]

А.: — То на яку сту[...] матѣръ псуешь собѣ слѣпа[...]ки, заглядаючи въ ґазету?

Т.: — Аґій, и сего н[...] знаешь? Та жь въ Америцѣ всѣ люде заглядають до ґазетъ, ну, и я такъ дѣлаю. Треба йти зъ людьми!

Ч.

Оголошенє.

Урядъ парохіяльный церкви св. О. Николая въ Трої, Н. Й. на рôкъ 1902: Предсѣдатель Антоні Романишинъ South Troy, 1 Cross St., заст. Мих. Мадарашь West Troy, Malleable Iron Co. Works, секретарь Андрей Ксеничь W. Troy, I. C. W., заст. Ю. Криницкій W. Troy, 2412, 3-d ave., касієръ Игн. Федорко Cohoes, N.Y., заст. Т. Стахъ „ „ Колекторы до South Troy: С. Спякъ и Мих. Ковекъ; до Cohoes: Д. Мерена и Мак. Жидякъ; до West Troy: Ст. Спякъ и Ив. Слишь; контрольоръ Волод. Уцкій зъ W. Troy. Тростисами (представителями) на сей рокъ суть: предсѣдатель, секретарь и касієръ.

Где есть?

Хто хоче шукати своихъ краянôвъ через нашу газету, мусить заплатити 25 центôвъ за кожде оголошеня напередъ.

— **Где есть?** Василь Бибель, родом з Маластова, горлицкого повіта (Галичина). Був рік тому в Westmoreland, Савт Вест, в Пенсилвенії. Шукае его кум. Хто би знав о нім, нехай пише на адресу: Mytro Bybel, 810 Central ave., Pekskill, N. Y.

— **Где есть?** Максимъ Петришакъ, родомъ зъ Перунки, въ Галичинѣ. Пріѣхавъ до Америки 18 лѣтъ тому назадъ, мае ся знаходити коло Ню Йорку. Шукае его жена що пріѣхала теперь зъ краю. Хто бы знавъ о нѣмъ, нехай напише на адресу: Mrs. Marina Petrishak, 187 Third Str., Passaic, N. J.

— Календарь „Союза" на рôкъ 1902 — се така книжка, котра мае вартôсть не на рôкъ, але на цѣле житє. Редакція „Свободы" продае его по 50 центôвъ.

ДОКТОРЪ ПРАВЪ
ЮЛІЯНЪ ЧУПКА,
—адвокатъ,—
3 N. Main Str, Wilkes-Barre, Pa.
P. O. Box 372.

Хто мае справу ґрунтову, або хоче вôдобрати грошѣ або спадокъ въ старôмъ краю, най удасть ся до адвоката Чупки, бо вôнъ бувъ адвокатомъ въ Галичинѣ.

Всѣ контракты, правнѣ папары и повномочія. Jul02

Гей Русины! чи знаете вы дорогу до дешевого и доброго купна? Она веде просто до

Юрія Хиляка
въ OLYPHANT, PA.

Вы его певно добре знаете. Въ него знайдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и наймоднѣйшій сторъ въ убранями. Купите добре „шифкарту" и скоро а безпечно пôшле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то вже все — нѣ! Вôнъ мае ще найпарадиѣйшій салунъ въ мѣстѣ пôдъ назвою:

Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погостите ся, якъ въ рôднои бабки на весѣлю.

СЕМАНЪ МИТРЕНКО
готельничій
на River st., OLYPHANT, Pa.

Хочешь выпити гарненько?
Запытай ся де Митренко;
Готель, виску, пиво мае,
Повнѣ склянки доливае.
Є циґара, є и галя
На мітинґи, на забавы:
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчуешь неодно цѣкаве, —
А що выпешь, то знай брате,
Пôде дальше, якъ у пяты!

Гавріилъ Малнякъ
Гуртовный складъ
(Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN. PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.
Братя! замовляйте у свого!

Сало! Сало!

Насъ неразъ питали за старе краеве сало, але мы не знали, хто єго продае. Теперь най памятають всѣ, що старе, дво и три-лѣтне краеве сало продае въ Америцѣ лишь:

GEO. RETIK,
13—15 N. Gilbert Str., Shenandoah, Pa.

Є се одевъ зъ найстаршихъ рускихъ бизнесменôвъ въ Америцѣ. Мае красный готель, добру ґросерню и безпечно посылае грошѣ до старого краю.

— ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ —
ВАСИЛЯ ТУРКА
на Сторджисъ, Па.

Продае свѣжѣ трунки и добрѣ цигара. Мае также галю — на весѣля и другѣ забавы.

Юліянъ Копыстяньскій
(JULIAN KOPYSCIANSKI)
424 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салюнъ рускій. — Найлучшѣ напитки можна ту дôстати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого гатунку, горѣвки доскональ, цигара дуже добрѣ.
Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька.

Юрко А Прокоповичь,
погребникъ, готельникъ, и Livery Stable
— Галя на митінґи и забавы, —
201 Jones Str., OLYPHANT, Pa

ОДИНОКИМЪ
найзручнѣйшимъ рускимъ друкаромъ въ Америцѣ есть:
ВАСИЛІЙ САРИЧЬ.
517 E. 13th Str., NEW YORK, N. Y.

Онъ вамъ выготовить всякѣ друкарскѣ працѣ красно и дешево, яко нихто иншій въ Америцѣ. Онъ друкуе на рускôмъ, словацкôмъ и англицкôмъ языку: статуту, бальовы тикеты и всьо, що тôлько для братствъ и поодинокихъ людей є потребно.
Адресъ: V. V. Sarych, 517 E. 13th St.
701 NEW YORK, N. Y.

PATENTS
promptly procured, OR NO FEE. Send model, sketch, or photo for free report on patentability. Book "How to Obtain U.S. and Foreign Patents and Trade-Marks," FREE. Fairest terms ever offered to inventors. PATENT LAWYERS OF 24 YEARS' PRACTICE. 20,000 PATENTS PROCURED THROUGH THEM. All business confidential. Sound advice. Faithful service. Moderate charges.
Write to **C. A. SNOW & CO.**
PATENT LAWYERS,
Opp. U. S. Patent Office, WASHINGTON, D. C.

Скора лѣкарска помôчь.

Можете мешкати и тысячѣ миль вôдъ лѣкаря, а все таки будете уздоровленѣ!

Кожда недуга мае свои признаки, котрѣ добрымъ лѣкарямъ суть звѣснѣ. Наколи свою недугу опишете, то славно-звѣсный професоръ Колинсъ розслѣдить єи и вылѣчить васъ, якъ вже вылѣчивъ тысячѣ знемощѣлыхъ осôбъ, котрѣ були вôддаленѣ вôдъ него на сотки и тысячѣ миль.

Нема недуги, котру професоръ Колинсъ не вспѣвъ бы вылѣчити,

коли тôлько въ пору, лично або листово удасте ся до него о помôчь. Хто не лѣчить ся и вôдкладае, хто надѣе ся, що его недуга безъ нѣчого мине ся, той грѣшить самъ супроти себе. Не вôдкладайте зъ дня на день, лишь чимъ скорше опишѣть свою хвороту и пôшлѣть опись професорови Колинсови на нисше подану адресу.

Чи вы кашляете?
Блюете?
Худнете?
Маете уплавы?
Чуете ся зле?
Маете невралґію?
Болить васъ въ боцѣ?
Маете гризь?
Болить васъ все тѣло?
Болять васъ уха?
Чуете ся змученымъ?
Тече вамъ зъ ушей?
Не маете апетиту?
Пече васъ въ горлѣ?
Маете бѣлѣ уплавы?
Чуете ся пригнобленымъ?
Маете слабый зôръ?
Короткій вашъ вôддыхъ?
Болить васъ по ѣдженю?
Маете твердый столецъ?
Дôстаете заворотъ головы?
Трясуть ся вамъ руки?
Скоро впадаете въ гнѣвъ?
Свербить васъ скôра?
Бе вамъ сильно серце?
Чуете гнетъ на серци?
Маете обложеный языкъ?
Мучить васъ сонъ?
Чуете бôль въ костяхъ?
Болить васъ спина?
Поболюе васъ при урпнованю?
Воркоче вамъ въ черевѣ?
За мягке ваше тѣло?
Маете недугу матицѣ?
Чи страхаете ся легко?
Перемерзаете швидко?
Воняе вашъ пôтъ?
Маете закатарене горло?
Терпите на заразливу хоробу?
Чуете зимно въ клубахъ?
Вôдчуваете порожнечу въ головѣ?
Чуете горячу кровь?
За легкою выдае ся ваша голова?
Маете горячку?
Є пѣсокъ въ вашôй уринѣ?
Чуете ся сонnымъ?
За дуже потять ся вамъ ноги?
Чуете холодъ въ чубѣ?
Пече васъ въ хребтѣ?
Не можете рано ѣсти?
Пливе вамъ ранками слина?
Маете слабый хребетъ?
Ходите згорбленѣ?

Жаденъ лѣкарь не можетъ повеличатися вылѣченіемъ такъ много хорыхъ якъ Професоръ Колинсъ. Имѣетъ онъ тысячи благодарныхъ листовъ, отъ людей которыхъ онъ вылѣчилъ. Колька листовъ подаемъ тутъ на доказъ.

Gallup N Mex. 15. Aprila 1901.
Славный Проф. Колинсъ, Нью-Іоркъ.
Почтенный Господинъ!
Прійміть мою сердечну подяку за добродѣйство, которое вы менѣ преуказали. Вы есте правдивый добродѣлатель бѣдныхъ роботниковъ, бо ровно лѣчите бѣдныхъ и богатыхъ а иные лѣкарѣ только томъ стараются кто дасть имъ гроши полного горсью. Далъ я имъ всѣ мои гроши однакъ менѣ непомогли. Вы поднялись лѣчити и вылѣчили мене. Нехай каждого Господь хоронить отъ такой болѣзни, якую я имѣлъ. Вы добре знаете якъ страшною была моя болѣзнь.
Тожъ еще разъ Вамъ сердечно благодарю и поручаюсь
съ глубокимъ почтеніемъ Густавъ Геллеръ.

Joliet Ill., 8. april. 1901.
Почт. Профессоръ Колинсъ:
Незнаю якъ Васъ поблагодарити, что выбавилисте мене отъ тяжкихъ терпѣній и сперти. Знаете якую страшную болѣзнь я терпѣлъ. Ничто не гѣшило мене на свѣтѣ. Коли мъ Ваши лѣки одержалъ, я не надѣялся что менѣ немогутъ. Но по истеченіи седмицы убѣдился что Вы той правдивый лѣкарь и добродѣй терпящихъ. За шесть седмицъ уживалъ я Вашъ лѣкъ и днесъ слава Богу я здоровъ. Спаси Богъ Вамъ.
съ почтеніемъ Іоаннъ Бенекъ.

ALEGHENY CYTY, Pa., 9. MAY 1901.
Высоко почтенный Проф. Колинсъ:
Повѣрилам Вамъ, если Ваши лѣки будутъ менѣ помочни, написати тожъ и пишу. Уже совсѣмъ я здорова. Мѣсячну слабость имѣю регулярно и всѣ боли уступили. Я буду поручати Васъ и моимъ знакомымъ, ибо много есть такихъ, что имѣютъ таку болѣзнь, на якую и я терпѣла больше годовъ. Сердечно благодарю Васъ за вылѣченіе. Марія Гоманъ

Коли маете яку небудь признаку обняту пытанями, го вы недужѣ або падаете въ недугу. Въ такôмъ случаю пишѣть вôдповѣдь на кожде зъ высше наведеныхъ пытань, такъ або нѣ, и пôшлѣть єи на понисшу адресу. Професоръ Колинсъ розбере вашу хоробу, и якъ бы она була не довылѣченя, донесе о тôмъ, а нѣ, такъ сейчасъ прилагодить лѣки, тай пôшле вамъ експресомъ. Наколи вже одержите лѣки и будете ихъ пôсля приписôвъ заживати, то будьте певнѣ вылѣченя. Професоръ Колинсъ всегда додержить даного слова: кому разъ скаже, що вылѣчить его, то такъ и стане ся.

Хто лично не въ силѣ прійти до „Prof. Collins New York Medical Institute", сей най пише о чôмъ треба.

ОРДИНУЄ вôдъ годины 10 до 1. и вôдъ 2. до 5. веч. Въ недѣлѣ лише вôдъ 10 до 1.

ЛѢКИ посылае ся черезъ експресъ до кождои мѣсцевости въ Спол. Державахъ и Канадѣ.

Можете писати якою небудь мовою.

Листы адресуйте:

Professor COLLINS New York Medical Institute
140 W. 34th St., New York City

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Каждый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ дôстане найздоровшій и найтаншій напитки всякого рода и пораду, де найлучше купити шифкарту.

C. M. HATHAWAY,
аґентъ вôдъ огневои асекурацiйнои компаніи.

Колектуетакожь грошѣ за рентъ. Мае два домы до ренту на Race str., три домы на продажь на Hill str., домы до мешкани або на продажь на Blakely, Olyphant, Pa.
ЦѢНА ДУЖЕ НИЗЬКА

МИХАЙЛО БОСАКЪ,

Посылае грошѣ до краю въ протягу 14 днѣвъ.

Продае шифкарты такътано якъ и компанія въ Ню Йорку.

Продае тикеты колѣйовѣ до Ню Йорку.

Продае правдиву крайову палюнку и вицо.

Мае голсейлъ (wholesale) на всѣ американски трунки.

Задармо потверджуе всякѣ паперы и дае раду, бо есть

Нотарь публичный, чоловѣкъ ретельный и честный.

M. BOSAK, Jones Str.
OLYPHANT, Pa

ДІЯМЕНТОВИЙ ЕЛЄКТРИЧНИЙ ХРЕСТ,

званий також хрестомъ Вольта, зістав відкритий кілька літ тому в Австриї, а задля своїх великих прикметъ розповсюднив ся скоро в Німеччині, Франциї, Скандинаві, і других европейских краях, где нині уважають его за найсильнїйше средство против ревматизму і других слабостей.

Електричний Діяментовий Хрест лічить руматизм мускулів і суставів, невралгію, болї в цїлім тїлї, нервовість, нервове ослаблене, безсонницю, пригноблене, гистерию, паралїж, трясене, удар, епілепсїю, танець сьв. Віта, пальпітацию, нервовий біль голови, і всї слабости нервового систему. Єго добродійний вплив видно вже по кількох годинах, хотяй часом треба на него ждати кілька сиь.

Коштує доляра, при чім гарантує ся, що принесе стілько користи, що найлїпший електричний пояс, що коштує 15 або 25 рази тілько. Ніхто в родині, хорий чи здоров, не повинен бути без Електричного Хреста, сего найлїпшого средства против слабостям. Пришли доляра, а ми пішлемо тобі оплачений оден Електричний Діяментовий Хрест, або 6 за 5 долярів. Тисячі листів від осіб, котрих вилічив сей Хрест, суть достаточним доказом его сили. Ось два з них: Малам болї через много лїт; тепер есьм здорова. Діям. Елект. Хрест вилїчив мене. Каролїна М Пітерсен, Richfield, Utah. Diamond Electric Cross Co., 206 Milwaukee Ave., Chicago — Пов Панове: Вже 3 місяці ношу Діям. Електр. Хрест. Давнїйше мав я болї в моїх плечах, так що не міг грати на скрипці. Тепер чуюсь зовсім добре. З поважанем. W. Simon, учитель, Schaumburg, Cook Co., Ill. Марець 20, 1900.

DIAMOND ELECTRIC CROSS CO. Dept. 72,
306 Milwaukee Ave., CHICAGO, ILL.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ld.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново уряджены́й. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумнѣ Русины належать до тои компаніи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $3,500.00
Заряджае нимъ:
Федько и Колодѣй.

ДАРОМ 14 ПРЕКРАСНИХ ПОДАРКІВ! НАЙБІЛЬШИЙ БАРҐЕН ПРЕДЛОЖЕНИИ КОЛИНЕБУДЬ! НИЧ НЕ КОШТУЄ БАЧИТИ ТОВАР! Днесь предкладаємо одну з найлїпших годинок які продають: Правдиву Американьску 14 к. з подвійною золоченою ковертою, женьску або мужеску з Правдивим Американьским Осередком, дорогими каменями, добрим ходом R. R. гарантовану, нїклеве викінчене, зреґульовану з письменною Ґаранцією на 20 лїт, що до вигляду, витревалости рівну $40 щирозолотій годинцї. Всїм любителям тої кляси годинки даємо в протягу найблизших 60 днїв зовсїм даром слїдуючі красні подарки: 1 Віденьску файку з морскої пінки, з бурштином вартости $1.50; 1 Правдиву з мор. пінки циґарницю варт. 75 ц; 1 правдиву м. п. циґарничку 50 ц; 1 шкіряний капшук на тютюн 25 ц; 1 нїклове пуделко на сїрники 25 ц; 1 елеґантний золотий ланцушок з Cameo Charm $1.50; 1 прекр. золочену брошку $1.00; 1 пару кульчиків з брилянтами 1.00; 1 прегарну шпильку до машлї з каменем 40 ц; 1 пару золочених спинок до маншетів 40 ц; 1 пару золочених спинок до рукавів 25 ц; 2 спинки до ковнїрика 50 ц; і 1 добру спинку на груди з красним каменем 75 ц. Годинку і 14 подарків шлемо C. O. D. $4.98 і кошта експресу з правом безплатного оглядання і відісланя назад на наш кошт єли не подобають ся. Де нїт експресового офису треба $4.98 післати зъ ордером. Хто пішле гроші з ордером дістане єще кишенковий ніж даром і всї річи оплачені реджістрованою почтою ОДНА ГОДИНКА ДАРОМ З ПОДАРКАМИ єли купиш або продаш 6. Пиши чи хочеш женьску чи хлопеку годинку. До женьских годинок посилаєм 50 ц. довгий Lorgnette ланцушок вмісто Дикенса. Пиши днесь заким наш товар буде розпроданий. Адрес ATLAS JEWELRY CO., 67 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

T. TALPASZ
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— и —
ГОТЕЛЬНИЧІЙ
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалеко рускои плебаніи.

Добрый вечеръ друже мôй!
— Добрый вечеръ, свате!
А куды такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!
Що за Талпашъ? Звôдки вôнъ?
— Та-жь краянъ нашъ милый
— У него всѣ Русины
— Подкрѣпляють силы!...
— Що за бриндая й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугуе якъ братамъ!
— Таньо надзвычайно!

Вôдъ теперь Русины въ Simpson, Pa. и околицѣ не потребують вже ходити до чужихъ, котрѣ ихъ обдерали и туманили, вылискували и смѣяли ся зъ ихъ легковѣрности. Най лишь они затямлять слѣдуюче:

ЯКИМЪ ГАВРАНЪ
ґросерникъ въ SIMPSON, PA.

Се правдивый Русинъ, человѣкъ чесный и статочный (що потвердить каждый его знакомый) а все, що є въ его ґросерни, добре и не дороге. Ще одна выгода: ВОНЪ ПОШЛЕ ВАМЪ ГРОШѢ ДО СТАРОГО КРАЮ БЕЗПЕЧНО И СКОРО. Идѣть до него, най чужѣ не розпыхають черева нашою працею.

THE HOME BREWING CO.,
Shenandoah, Pa.

Выробляе бѣле и червоне пиво, портеръ и ейлъ найлѣпшого ґатунку въ стейтѣ. Уживають лишь найлѣпшого ячменю и хмелю. Держить все чисто. — Услуга добра.

Union Beer.
Christian Schmidt, президентъ,
W. W. Rynkiewicz, секретарь.

Велика фабрика циґарôвъ
ПОЛЬСКО ЛИТОВСКОИ СПÔЛКИ
въ Мт. Кармель, Па.

Въ мѣстѣ и околици знають добре сесю фабрику, бо всѣ лишь ту ордерують, а курцѣ-знатоки твердять, що лѣпшихъ циґарôвъ не найдете въ Пенсильвеніи.

Впрочѣмъ не треба хвалити, бо добре само хвалить ся. — Адресъ фабрики:
CIGAR MANUFACTUR. CO.
17-02 Mt. Carmel, Pa.

К. Файферъ,
одинокій славяньскій погребникъ въ Питсбурґу и околици.

Выпаймае вôзки и повозы на весѣля, хрестины, похороны и т. п. по дуже умѣркованôй цѣнѣ.

Єго офисъ лишь оденъ блакъ вôдъ рускои церкви, 806 Carson Str., S. S. Pittsburg, Pa 12-5

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштуе сего пива, то иншого вже не хоче пити.	Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

Иванъ Глова.
JOHN GLOWA
(POSTMASTER
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякѣ потрбнѣ рѣчѣ до житя, якъ также можна купити убраня майнерскѣ и звычайнѣ.

Посылае также грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продае шифкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

Dr. John Szlupas
421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Довголѣтна практика дала єму спосôбнôсть стати добрымъ лѣкаремъ. Лѣчить успѣшно всякого рода хоробы. Мае также свою власну аптику, въ котрôй выробляють ся дуже добрѣ и помôчнѣ лѣкарства.

Розмовить ся по руски, литовски, польски и по англійски. — На цѣлôй околици знають добре Шлюпаса.

P. V. OBIECUNAS,
1118 Carson str., Pittsburg, Pa.

Мае банкъ, заложеный въ 1894 р. Продае шифкарты на всѣ корабельнѣ лініи дуже тано.

Посылае грошѣ до всѣхъ частей свѣта дуже скоро и безпечно.

Мешкае 4 „блоки" вôдъ рускои церкви на „Савт-Сайдъ." — Вже часъ перестати ходити до чужихъ, а попирати свого. — Розмовите ся зъ нимъ по руски.

МАЄШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRAD LOTZ.
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

оправляе книжки всѣлякого рода, хочбы якъ розтрясенѣ. Также робить книжки для братствъ, церковь, бизнесменôвъ и т. д. Вы робите гаранти[illegible]

J. BOBKOWSKI
ПРЕДПРІЄМЦЯ ПОХОРОНОВЪ.

Выпаймае также „керичи" на похороны хрестины и весѣля по дуже низкихъ цѣнахъ.

300
PEARL and MULBERRY st
SHAMOKIN PA

B. J. Keogh.

Продае всякѣ напитки темперенцiйнѣ, вайсбіръ и селцеръ.

СПЕЦІЯЛЬНѢ ОРДЕРЫ НА БАЛѢ, ПИКНИКИ, ВЕСѢЛЯ И ДРУГѢ ЗАБАВЫ ДОСТАРЧАЄ СКОРО.

Офисъ: 327 E. Centre Str.
SHENANDOAH, PA.

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ
TROMETTER'S
(Тромейтеръ)
Cor Rock & Sunbury Str., SHAMOKIN, PA.
напротивъ National Bank.
Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ.

Въ каждôмъ часѣ можна достати такъ горячѣ якъ и зимнѣ перекуски. Потравы прилагодженѣ на европейскій спосôбъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремѣ компаты для родинъ. Найлучшѣ вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливѣ напитки. Цѣна дуже мала.

РУСКІЙ КРАВЕЦЬ.

Въ Шамокінъ, Па. мешкае рускій кравець
ПЕТРО КУЗМИЧЬ
146 Lincoln str.

Робить вôнъ всѣлякѣ убраня мужескѣ складно и дешево.

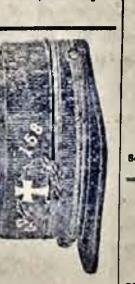
Хто у него замовить убране, нѣколи того не пожалуе.

B. W. Woshner,

Першо-рядный складъ убраня для дѣтей и дорослыхъ, 1306 Carson Str. межи 13 а 14 улицею, S. S. Pittsburg, Pa.

Хто лишь себе и дѣточки
Хоче гарно вбрати,
Той не мусить у жидôвски
Сторы заглядати:
У Войшнера все дешево
„Суты" въ моднôмъ крою —
И вôнъ певно вамъ не скаже:
Sep19 „Геравтъ, дурный тою!"

Выробляе братскѣ машлѣ, шапки, вôдзнаки, хоругвы, уніформы.
Цѣнникъ и пробки высылае даромъ.

R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

Одинокій
ПОГРЕБНИКЪ
на парохію руску въ Northampton, Pa. и околицю
M. F. S. Keck.

Тôлько до него удавайте ся, а вôнъ всѣхъ красно и туньо обслужить.